

STEINUNN SIGURÐARDÓTTIR

HEIÐA

Vertaling Willemien Werkman

HarperCollins

Voor dit boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC™ ten behoeve van verantwoord bosbeheer.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © Steinunn Sigurðardóttir en Heiða Ásgeirsdóttir 2016
Oorspronkelijke titel: *Heiða*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2019 HarperCollins Holland
Vertaling: Willemien Werkman/Vitataal
Redactie: Vitataal, Feerwerd
Omslagontwerp: Buro Blikgoed
Omslagbeeld: © River Thompson / Getty Images
Foto's binnenwerk: Heiða Ásgeirsdóttir, Steinunn Sigurðardóttir
Auteursfoto: © David Ignaszewski
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI Books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0225 5
ISBN 978 94 027 5677 7 (e-book)

NUR 320
Eerste druk januari 2019

Originele uitgave verschenen bij Bjartur, Reykjavík, IJsland.
De Nederlandse rechten zijn verworven door bemiddeling van Immaterial Agents.
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met * zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tractor

De zomer is een heerlijke tijd: alles begint weer te groeien en het is licht. Ik heb alleen geen tijd om dauw te trappen, want ik slaap 's nachts en ik heb er geen energie voor. In de zomer ben ik vaak binnen, in de tractorcabine wel te verstaan.

Ik ben groot geworden op de tractor. Op een Massey Ferguson zonder remmen. Hij had alleen geen cabine, dus zat ik onder de blote hemel. De zon scheen recht op mijn bol en ik was altijd prachtig bruin. In een tractorcabine heb je dat niet.

Ik vind het prettig om op een tractor te rijden. Je kunt hem voor veel meer dingen gebruiken dan oogsten en maaien. Ik vind het bijvoorbeeld leuk om versjes te maken als ik tractor rijd.

Mijn zusjes en ik kunnen alles op rijm zetten. Mijn zus Arndís, die op haar zeventiende overleed, was ook heel goed in dichten. Ásta, Fanney en ik zijn vaste gasten op poëzieavonden. En we vinden het leuk om daar gedichten voor te dragen.

Mama en papa leerden ons als kind regelmatig versjes en gedichten. Het ritme blijft in je geheugen hangen.

De natuur roept nu op tot springen.

Het hoefgetrappel lijkt te zingen.

Het land wordt stil en neigt omhoog.

De paardenhals kromt zich als een boog.

De wind fluit door de paardenneus.

Nu verhardt het lijf zich en de lendenen buigen.

*Je hoeft de gang van je paard niet te stuiten.
De galop trekt aan, met wapperende manen.*

(‘Fákar’, Einar Benediktsson)

Is er een machtiger ritme denkbaar? Prachtig hoe het eerst begint te bubbelen en dan steeds sterker wordt.

Bjarni frá Vogli is onze overgrootvader van moeders kant. Van hem hebben we het dichtersbloed. Ook van vaderskant kon onze familie schrijven; papa was vooral bezig met brieven en cynische teksten schrijven. Mama is een groot liefhebber van de IJslandse taal en een echte boekenwurm. Zij had er ook plezier in om verzen te schrijven, maar zegt dat ze ermee is gestopt toen ze ons kreeg.

Ik heb van jongs af aan talent gehad om woorden te kiezen en verzen in elkaar te zetten. Ik begon er als klein kind mee en hoorde meteen of iets het goede woord was of niet. Je hebt het of je hebt het niet.

Ik rijd niet alleen in de tractor. Een dansgek als ik danst er ook mee. Om dat te doen zou hij best wat groter mogen zijn. Mijn buurman heeft een grote tractor, die hij mij een keer heeft geleend. Het was gewoon een feest om daarmee te dansen.

Ik moet dubbel werk doen op de tractor, als ik eraan toe kom. Ik ben veel bezig op mijn telefoon om mails te versturen terwijl ik aan het hooi binnenhalen ben, maar uiteraard alleen op mijn eigen terrein, niet langs de weg. De plaatselijke politiek gaat vooral via de telefoon, en het hele gedoe rond de Búlandsvirkjun ook. Ik heb nu een betere telefoon, nadat ik werd gevraagd om op de lijst te staan voor Links-Groen voor de verkiezingen van oktober 2016 in het zuidelijke kiesdistrict.

En zo kwam ik ertoe om op de tractor te gaan snapchatten. Ik

eet fruit op de tractor... Ik gooi bananenschillen, sinaasappelschillen en klokhuizen uit het raampje... Het is een natuurlijke versiering voor het hooi.

Mijn tractor is een Valtra A 95 uit 2007. Mijn Gráni is een mooiweertractor, zoals de jaargang al zegt, een van de vele op het IJslandse platteland. Hij is de belangrijkste tractor en wordt voor alles gebruikt, behalve om het hooi te keren. Daarvoor gebruik ik mijn andere tractor, een Massey Ferguson 165 uit 1974. Hij draagt de naam Grímur en is de enige die over is van de oude tractoren uit mijn kindertijd. De andere zijn verkocht... De laatste verkocht ik om Grímur te kunnen opknappen, want het was slecht gesteld met hem.

Ik zorg goed voor mijn oude Gráni. Hij is meestal schoon en gepoetst en in goede staat, maar het is natuurlijk wel een oude tractor, negen jaar oud en veel gebruikt. Het is van groot belang dat hij goed onderhouden is; het is mijn werkplaats, urenlang, etmalen lang. Het is een goedkoop en eenvoudig type, sober en zonder veel luxe, maar toch betrouwbaar; hij doet het altijd en vergt weinig onderhoud. Hij is prima en hij werkt en dat is natuurlijk goed, maar ik heb altijd een comfortabelere en betere tractor gewild, bijvoorbeeld een nieuwere en grotere Valtra. Of gewoon een betrouwbaar, onderhoudsvrij apparaat met hydraulische versnellingen. Een traploos schakelsysteem zou geweldig zijn, een geveerde behuizing en een stoel met gaspatronen. Dat zou nog eens wat zijn voor een vrouw die over niet al te lange tijd van middelbare leeftijd is. Een geluidssysteem met USB-aansluiting en een betere plaats voor mijn lieve hond Fífill zouden nog extra pluspunten zijn.

Volgens de urenteller heeft Gráni gemiddeld 517 uur per jaar gelopen in de afgelopen negen jaar. Dat zijn 21 etmalen of 42 werkdagen van 12 uur. Natuurlijk varieert het gebruik erg per

jaargetijde. In de zomer wordt de tractor natuurlijk het meest gebruikt.

Het verschilt nogal per streek in IJsland hoe vaak vrouwen op de machines werken, maar hier in Skaftártunga hebben de meisjes altijd op de tractor gezeten. In mijn streek bestaat er eigenlijk geen mannenwerk of vrouwenwerk. Dat zijn woorden die ik niet kende toen ik ze voor het eerst hoorde, in Hvanneyri. Ik dacht dat ze een grap maakten. Niemand lachte, behalve ik.

Die uren op de tractor zijn een aanslag op je lichaam. Je kunt best twaalf uur werken in een etmaal, maar als het meer dan twaalf uur wordt, dan merk je dat. Er is zo veel stress om het hooi binnen te krijgen dat je niet nog eens extra met de tractor heen en weer gaat rijden alleen om olie te verversen of te gaan eten. Mama komt me met de jeep eten brengen op het land. Ik ben tijdens het hooien in het gezelschap van Pall, mijn buurman uit Hvammur. Hij doet het in zijn eentje, net als ik. Als we bij hem aan het hooien zijn, zorgen zijn vader en moeder voor het eten en brengen het ons, als zijn vrouw naar haar werk is.

Zo lang in de tractor zitten is natuurlijk niet goed voor je rug. Dan kan het een goede remedie zijn om aan de beugel van de trekker te gaan hangen als wasgoed aan de lijn.

Het kan onverdraaglijk heet worden in de tractor als de zon schijnt. Hij heeft geen airconditioning, zoals duurdere tractors. Ik kan ook geen raampje openzetten, want hij maakt veel lawaai, zeker als hij voor een zwaar apparaat staat en in een hoge versnelling draait. Duurdere tractors hebben een betere kap over de motor, maar Harlem-tractors als die van mij maken meer lawaai. Ik ben dol op die motor, ook al is hij luid. Hij is betrouwbaar en sterk... prima dus zolang hij draait en zijn werk doet.

Fífill, mijn herdershond, die ik nu bijna een jaar heb, gaat al sinds hij heel klein was met mij mee op de tractor. Nu is hij zo

groot dat hij eigenlijk alle ruimte op de bodem inneemt. Hij heeft goed geleerd hoe hij moet liggen om het naar zijn zin te hebben. Dat bleek laatst toen hij zo moe was dat hij zich omdraaide en boven op mijn laarzen terechtkwam. Hij is zo zwaar dat ik moest powerliften met mijn voet. Dat is niet gevaarlijk, de tractor is langzaam, ik heb tijd om te reageren en ik heb tientallen jaren ervaring met de besturing ervan.

Ik zet de hond nu en dan uit de tractor en dan rent hij mee en kijkt wat rond. Hij springt er zelf uit en komt op eigen initiatief terug, maar ik wil er zeker van zijn dat het veilig gebeurt. Hij zet dus zijn voorpoten op het trappetje en ik help hem naar boven en naar binnen. Hij heeft net genoeg ruimte om zich om te draaien. Ik ga zitten, hij kruipt onder mijn benen en gaat met zijn staart op mijn voeten liggen.

Hij moet nog sterker en zwaarder worden, maar hij weegt inmiddels veertig kilo. Hij krijgt tweemaal per dag te eten en eet een kilo ingewanden per dag, de helft meer dan de oude hond. Hij krijgt minder te eten als hij volgroeid is. Ik begreep van mijn vriendin Adda in Herjólfstaðir dat dit ras doorgroeit tot ze twee jaar oud zijn.

Er zit een lange foklijn achter deze prachtige hond. Hij is zo gefokt dat hij vrijwel zonder gebreken is. Degene van wie ik hem heb, de vrouw achter de fokkerij in Gunnarsholt, fokt dit ras al twintig jaar.

Mijn Fífill is een bijzondere hond, blij en vrolijk, en hij is geweldig gezelschap. In de lente had hij weinig eetlust en verloor hij gewicht. Ik ben dan natuurlijk veel buiten in de lammertijd en hij kan er niet goed tegen als hij niet mee mag... Hij vindt het zo erg dat hij niet genoeg slaapt, overspannen raakt en vermagert. Nu is hij weer goed in vorm en ziet hij er prachtig uit.

Fífill houdt er niet van als ik dans, en ik kan eigenlijk niet dan-

sen met de hond in de tractor. Hij vindt het wel goed als ik hard zing... Ik vind het leuk om te zingen en het is heerlijk om op de tractor te zingen.

We zongen veel toen ik klein was. Er werd overal gezongen, thuis en in de auto. Papa had een ongelooflijk mooie tenor. Hij haalde heel hoge en heel lage noten. Als hij ermee doorgaan was, had hij het ver kunnen schoppen. Hij was ook heel bedreven in het voordragen van verzen en werd veel gevraagd op poëzie-avonden. Mama is een heel goede sopraan. Zij heeft altijd in het kerkkoor gezongen en doet dat nog steeds. Geen van haar dochters heeft haar mooie zangstem.

Ik luister veel naar muziek, allerlei muziek, mannenkoren of wat er maar op de radio komt. Alles van AmabAdamA tot Páll Óskar... oude heavy rocknummers van Guns N' Roses, Metallica en AC/DC zijn favoriet.

Mama kent de teksten van revuenummers en andere teksten. Ikzelf en mijn zusters en de hele rits van neefjes en nichtjes hebben jukeboxkennis, zoals mijn nicht Birna het noemt. Als ik een naam hoor, begin ik meteen het liedje te zingen dat erbij hoort. Een bepaald ritme, zoals van een hamer of hoeven, kan ook een liedje oproepen. Kerstliedjes doen het bij mij vooral erg goed. Om de een of andere reden komen ze altijd heel sterk binnen rond de lammertijd.

Mijn hoofd zit vol songteksten, musicalteksten en gedichten. Het nummer van het oliefilter in de tractor kan ik daarentegen niet onthouden.

Heiða in het Alþing

Ik vind het altijd mooi, overal waar ik kom, en ik aarzel niet om dat kenbaar te maken. Alle plekken hebben hun charme en het berglandschap om mij heen is mij vreselijk dierbaar. Toen ik klein was, kregen de boeren echter geen tranen in hun ogen vanwege een dauwdruppel aan een grashalm of een mooie rotsrichel. Ze hielden het landschap liever verborgen. Als er vroeger gasten kwamen en deze helemaal lyrisch werden over de bergen en de blauwe tinten van de Flijótt en erover begonnen te praten hoe mooi dat allemaal was, voelde papa zich ongemakkelijk en begon hij over iets anders; hij nam de mensen mee naar binnen voor koffie, zodat ze zouden ophouden met dat gejeremieer.

Ásgeir en de meisjes

Onze ouders en mijn zusjes en ik deden alles samen. Papa was heel handig in het verdelen van de taken en hij had ons altijd bij zich. Hij was daar heel goed in. Zo nam hij ons bijvoorbeeld op de slee mee naar de stal toen we klein waren – tot we groot genoeg waren om er zelf heen te lopen. Wij werden ‘Ásgeir en de meisjes’ genoemd en we waren niet alleen hier thuis samen aan het werk, maar we deden aan alles mee op het land.

Mijn grote zussen waren echte Vikingen. Papa nam Ásta mee naar de bergweiden toen ze klein was. Zij en Habba uit Snæbýli zijn de eerste vrouwen in Skaftártunga die naar de bergweiden gingen, in 1977. Tegenwoordig zijn de vrouwen er niet meer weg te denken, maar mijn vriendin Ella uit Úthlíð en ik gaan al het langst. Het is al bijna een kwarteeuw geleden sinds we voor het eerst gingen, destijds te paard, maar nu op de quad.

Het drong laatst tot me door dat het hier in Skaftártunga meer dan elders in IJsland de gewoonte is dat vrouwen net zo veel als mannen op het land werken. Het was in ieder geval zo dat Oddný Steina, de zus van Ella uit Úthlíð, en ik dachten dat het een grap was toen we op de Agrarische School in Hvanneyri voor het eerst hoorden praten over mannenwerk. Niemand lachte, behalve wij.

En dat ging zo de hele winter door. Er zaten snelle en slimme plattelandsmeisjes op school, maar ze hadden nog nooit op een tractor gereden, nooit een oliefilter ververst, nooit mest geruimd. En daar hoorden we het weer: mannenwerk! Vrouwenwerk! Oddný Steina en ik waren stomverbaasd. Zij is op dezelfde manier als ik opgegroeid. Met dat verschil dat zij twee broers had en dat er bij

mij thuis alleen meisjes waren. Soms waren er in de zomer een of twee jongens. Oddný Steina en ik hadden allebei wel honderd keer een hamer vastgehouden, of een band verwisseld, ook bij een tractor, en hadden al het werk aangepakt, net als de mannen. Dat was niets bijzonders, het viel niemand op.

Het was uitgesloten dat ik niet alles aanpakte, alleen al omdat er nooit aan mij getwijfeld werd, ik kreeg nooit te horen dat ik iets niet zou kunnen omdat ik een vrouw ben. Mijn streekgenoten nodigden mij in mijn eerste jaren als boer zonder aarzelen uit om te komen metselen of ander werk te doen dat zich aandiende. En ik help mee in de gemeenschappelijke taken met mijn gereedschap en inzet.

Ik vind al het werk leuk, als het tenminste lukt. Vooral constructiewerk. Als het een grote klus is, een groot probleem, dan heb ik het naar mijn zin. In de keuken ben ik echter een loser. Ik kan wel bakken, maar alleen bij grote gelegenheden, als ik echt mijn best doe.

Toen ik klein was, werd er tegen me gezegd dat ik een boerderij kon runnen als ik een man had gevonden. Ik begreep daar niets van en vroeg me af: waarom moet je een man hebben om een boerderij te runnen? En ik heb dat na al die jaren kennelijk nog steeds niet begrepen.

Ik heb ook niets met het woord 'boerin' en dat gebruik ik dan ook nooit. Daarin zit verborgen dat de vrouw geen boer is, maar de vrouw van een boer. En om dat duidelijk te maken ben ik boer Heiða, net als andere vrouwen met een boerenbedrijf.

Ella uit Úthlíð (een boerderij hier in Skaftártunga, niet ver van Ljótastaðir) en ik zijn allebei ongetrouwd en kinderloos en runnen het bedrijf alleen. We zijn jeugdvriendinnen en begonnen in dezelfde periode met onze boerderij, toen we drieëntwintig jaar oud waren. De kinderloosheid was voor mij een bewuste beslis-

sing. Of dat voor haar net zo is of dat er toch nog kinderen komen, weet ik niet. Ella en ik hebben het er nooit over gehad, voor zover ik mij herinner. We hadden altijd genoeg andere dingen om over te praten.

Het lelijke jonge eendje

Ik was als kind klein en zwak. En ik was broodmager. Er was ook iets met mijn armen... iets met de handwortelbeentjes dat soms voorkomt bij kinderen. Er werden injecties in gegeven en ik kreeg een spalk. Ik mocht geen ruk aan mijn arm krijgen, dan zou alles verkeerd gaan. Ik had daar jarenlang last van.

Ik mocht wel meewerken, ook al had ik pijn in mijn armen, en ik kon ook werken. En toch groeide ik op als een soort malloot. Ik was zwak en onhandig in sport. Een sukkeltje. Lichamelijk een laatbloeier. En het lelijkste wezen op aarde. Met een bril.

Ik zat op school in Kirkjubæjarklaustur. Toen werden de kinderen nog niet met de schoolbus naar huis gereden, zoals nu, maar wij zaten vijf dagen per week intern op school in Klaustur. Dat waren moeilijke winters voor mij. De leraren hadden een slechte reputatie en het leek de bedoeling te zijn dat we een hekel hadden aan zowel de leraren als de school. Het was een soort gewoonte om tegen de school te zijn.

Natuurlijk was het soms wel leuk, maar ik had vreselijke heimwee en ik voelde me vaak ziek. Je moest voor jezelf zorgen, als meisje van acht, zelf onder de douche gaan en je haren wassen. Ik had lang, loshangend haar.

Ik huilde snel tijdens deze jaren op school en ik was niet de enige. Er werd veel gehuild. De meisjes huilden in koor als we 's avonds moesten gaan slapen.

We leerden zwemmen in Klaustur, wat natuurlijk heel goed was. Ik was bang voor water en ik vond het vreselijk om te zwemmen en dat vind ik nog steeds.

Ik had goede vriendinnen op school, naast Ella van Úthlíð. Bijvoorbeeld Dís, Þórdís van Hraungerði in Álftaver, die nu wiskundelerares is in Noorwegen. Dís en ik hebben een klas overgeslagen, zodat we een jaar korter op school zaten, maar het waren al met al toch veel winters die we op school moesten doorbrengen.

De kinderen van Hraungerði werden in de auto naar school gebracht en ik trok twee winters met ze op. Daarna ging ik naar Ásum bij mijn zus Ásta en Dóra. Dat was meteen een stuk minder erg.

Ik las de hele bibliotheek in Klaustur. Tegenwoordig heb ik niet veel tijd meer om te lezen, maar ik doe het graag en ik lees snel. Halldór Laxness is mijn favoriete schrijver, vanwege zijn gedachtegoed, zijn woordkeus, zijn directe benadering. Hij zegt in één zin waar anderen een halve bladzijde voor nodig hebben.

Ik zoog alle boeken in mij op en verlangde ernaar om alles wat ik las te beleven en te zijn. Het herderinnetje met haar schapen en haar fluit die haar kudde de hele zomer liet grazen en alle vogels en watervallen kende. Het mooiste meisje op het bal in de hoogtijdagen van de haringvisserij. De door de kou bevangen matroos, hoog in het want in een verschrikkelijke storm, die onsterfelijke laatste woorden spreekt voor hij loslaat en nooit werd teruggezien. Tom Swift, die alles wat zijn vrienden en hij maar wilden in zijn avonturen kon bedenken en uitvoeren. De jongen die het paard Gustur kreeg. De hoofdpersoon in mijn favoriete kinderboek. De Engelse jockey die zo ernstig gewond raakte toen ze haar geliefde vader wilde redden dat ze niet langer aan wedstrijden mee kon doen, maar haar geluk vond in het trainen en verzorgen van de paarden van haar man.

Ik hield vooral van boeken die je meenamen naar een andere wereld. Zoals *De kronieken van Narnia*. Of grappige boeken, zoals de serie over Elías.

Het kostte soms heel wat moeite om mij rond het weekend van

en naar Klaustur te krijgen. De hoeveelheid sneeuw was toen van een andere orde dan tegenwoordig en de weg was 's winters soms lang onbegaanbaar. We gingen dan meestal naar Snæbýli, want daar werd hoe dan ook de melk opgehaald en de boeren daar worstelden zich door de sneeuw op de tractor.

Soms bracht de schoolchauffeur me naar huis op de slee, of anders Valur, de papa van Ella van Úthlíð of de zwager van Dóra. Het gebeurde ook dat ik het laatste stuk door de sneeuw mocht lopen, vanaf de brug over de Fljót, waar de weg zich afsplitst naar Snæbýli in het zuiden en naar Ljótarmaður in het noorden. Die twee heideboerderijen zijn de enige boerenbedrijven in het dal, vlak aan de rand van de hoogvlakte. Ljótarmaður is de hoogste boerderij aan de overkant van de rivier, zoals al gezegd de hoogste boerderij in Skafartunga aan de westkant van de Tungufljót. De weg eindigt bij Ljótarmaður.

Ik was als kind eenzaam genoeg om een ingebeeld vriendinnetje te hebben en ik heb haar tot ver in mijn puberteit gehouden. Ze heette María en was een omvangrijk iemand. Soms liet ik het horen als er iemand op haar dreigde te gaan staan. Het kon gebeuren dat mijn zus Fanney boos op haar was. Fanney kan niet echt slecht over María hebben gedacht, want ze heeft haar eigen dochter María genoemd!

Er werd bij ons thuis veel waarde aan gehecht dat je niet onnodig op pad ging... en dat je goed op je geld paste. Hier was dus geen slee of auto die het mogelijk zou hebben gemaakt om je door de dikke sneeuw te verplaatsen.

Ik wilde heel graag harmonica leren spelen, maar daar werd niet op ingegaan. Ik kreeg nooit iets wat ik erg graag wilde, zoals een slee. Toen Fanney ging werken, kocht ze allerlei leuke dingen voor mij, zoals een auto met afstandsbediening en een pop uit de Quelle-catalogus.

Ik let er daarom goed op dat María, Fanneys dochter, krijgt wat ik nooit gekregen heb. Ik heb bijvoorbeeld een slee voor haar gekocht. En ze mag naar hartenlust op de quad rijden, al sinds ze in staat is om erop te klimmen. Er gelden wel strenge regels en het mag alleen hier op het erf. Zij en haar neefje Sæmundur spelen eindeloos op de quad en ik betaal de benzine. Toen wij de slee pas hadden, kregen wij daar ook geen genoeg van. We zaten er eindeloos op en kwamen haast niet meer binnen.

Ik was zestien jaar oud toen mijn vriendin Linda haar laatste zomer hier op het land doorbracht, maar ze is hier tien zomers geweest, langer dan alle anderen. Ze was als skiër in het nationale jongerenteam gekomen en moest hard trainen. Linda was oersterk en ik was maar een zwakkeling. Dat begon na die zomer te veranderen. Ik werd sterker.

Ik kreeg lenzen in plaats van een bril toen ik zestien jaar was. Dat hielp om mijn zelfbeeld te verbeteren, want dat was niet erg positief en ik had weinig zelfvertrouwen. Dat is heel geleidelijk veranderd en nu heb ik geleerd om vertrouwen in mijzelf te hebben, zoals ze het in de zelfhulpboeken plegen te noemen. Toch ben ik lang onzeker geweest in de omgang met andere mensen, al was dat waarschijnlijk niet aan mij te zien. Ik was bijvoorbeeld zo verlegen dat het ondenkbaar voor mij was dat ik mee uit zou gaan. Als ik meeging om de lammeren te tellen, was ik echter wel met veel anderen samen; we werkten samen en we dronken samen koffie, we aten en sliepen samen in boerderijen in het hele land. Dat is een goede leerschool voor mij geweest.

Ik ging twee jaar naar het voortgezet onderwijs in Skógar. Toen was ik nog zo'n magere spriet dat ik geen kleding kon vinden die mij paste... Ik was een echte vogelverschrikker, vond ik. En daar kwam bij dat ik nog bezig was alles te leren wat er mis kon gaan.

Ik diensde ervoor terug om naar de grote middelbare school in

Selfoss te gaan, na het kleine schooltje in Skógar. Daarom ging ik aan het werk bij Jónas op Norður-Hvammur in Mýrdal met het inrijden van paarden en later werkte ik in het slachthuis in Klaustur.

Norður-Hvammur is een boerderij aan de doorgaande weg. Er liepen beekjes langs, er werkten Zweedse meisjes en soms kwamen er buitenlanders, dus was het heel anders dan onze boerderij in Ljótastaðir, waar je de halve winter soms geen mens zag omdat alles onder de sneeuw bedolven was.

Ik heb begrepen dat ik nogal op mezelf was, die eerste keer op Norður-Hvammur, dat er nauwelijks een woord uit mij kwam. En ik liep krom, vanwege mijn lengte. En dat kreeg ik voortdurend te horen. Er werd eindeloos op mij gemopperd.

Drífa, de dochter op de boerderij, en ik werden meteen vriendinnen, en dat zijn we nog steeds. Zij is heel erg leuk en zo grappig dat ze een geweldige stand-upcomedian zou kunnen zijn. Ze zei dat ik een bochel zou krijgen en een kippenborst als ik zo gebogen bleef lopen. Ik zei dat dat prima zou zijn... als ik vier oogkassen zou hebben. We naaiden elkaar op en lachten en lachten en hadden het heel erg naar ons zin in de piepkleine oude houten boerderij.

Aan de andere kant was drukte niet echt mijn ding en ik begreep uit latere berichten uit Norður-Hvammur dat ik mij heel onopvallend gedroeg, dat men bijvoorbeeld een kruis sloeg als ik opeens op de bovenverdieping verscheen nadat ik muisstil de trap op was geslopen in het oude houten huis dat anders overal kraakte.

Droplaug, Drífa's moeder, was een leuke vrouw en niet de gebruikelijke IJslandse plattelandsvrouw. Ze was een ouwe hippie die in Kopenhagen was geweest en ze had er plezier in om met Drífa en mij streken uit te halen. Ze vond het leuk om ons te schinken

zoals het in haar jeugd werd gedaan, sixties-make-up met eyeliner en bleke lippen. Ze toupeerde ons haar en we pasten er bijpassende kleren bij. Droplaug vond dat ik daardoor zó veranderde dat ze tegen me zei dat ik haar niet Kolla moest bellen, Kolbrúnn Aðalsteinsdóttur, die bij het modellenbureau Elite werkte. Dat deed ik en er werden onmiddellijk foto's van me gemaakt.

Er kwamen Italiaanse fotografen en de shoot begon. Ik was doodsbang voor al die onbekenden. Een ander model daar was een IJslands meisje met schitterend rood krullend haar en felgroene ogen. En ik zag er zo onschuldig uit met mijn blauwe ogen en lichte huid. De fotografen gingen helemaal uit hun dak en hadden het over engelen en heksen.

Ik ging na de jaarwisseling bij Kolla naar het modellenbureau. Het was meteen een assertiviteitstraining. Ik werkte op Keflavík en een paar dagen als invaller op de vuilniswagen in Suðurnes.

In april ging ik naar een modellenwedstrijd in New York en bereikte de tweede plaats bij de fotomodellen. Ik had het ook kunnen proberen in New York of in Milaan, waar Kolla contacten had. Misschien was het gelukt, misschien ook niet. Er waren een paar grote bedrijven die contact met mij opnamen, maar ik was op weg naar huis voor de lammertijd en reageerde niet. Daarna deed ik alleen modellenwerk in IJsland. Ik had geen belangstelling om er verder in te gaan. Ik was erachter gekomen dat ik helemaal geen zin had om model te worden.

Het was best wel leuk om te doen en ik heb geen spijt van die periode. Destijds stond het hele gedoe me tegen. Het was gewoon te leeg en betekenisloos. Ik vond het een idioot idee om te werken met mijn uiterlijk. En het was helemaal niet leuk om alleen kool te eten en je te laten bevriezen boven op een gletsjer.

Ik vind het niet zo bijzonder om steeds te horen dat ik mooi ben. Het gaat me vervelen. Ik denk alleen: jee, begint het nu weer?

Hoe ik eruitzie is niet mijn verdienste, dat komt door de genen. Prijs liever iets wat ik gemaakt heb en ik smelt als chocolade in de zon!

Toen ik klein was, is er nooit tegen me gezegd dat ik mooi was. Ik werd nooit geprezen om mijn uiterlijk en mijn zusjes en ik kregen te horen dat we niet ijdel moesten zijn. Tegenwoordig krijgen meisjes voortdurend te horen dat ze mooi zijn... Is dat niet een beetje overdreven? Neem nou die eindeloze *bubble* op Facebook. Je ziet een meisje in een jurk en het begint al... Mooimooimooi.

Er was geen enkele verwennerij bij toen ik klein was. Onze haren werden thuis geknipt. Dat deed onze buurvrouw. Ik droeg altijd de kleren van mijn zussen. Ik wilde mijn haar lang dragen en dat mocht.

Ik heb totaal geen verstand van make-up, ook al ben ik model geweest. Die spullen zijn abracadabra voor mij. Make-upspullen worden oud bij mij en liggen ongebruikt in de kast. Het enige wat ik soms gebruik is mascara. Als mij wordt gevraagd welke make-upspullen er dagelijks in mijn tas zitten, dan is mijn antwoord: lipgloss.

Ik heb tijdens het werk wel geleerd op hoge hakken te lopen, en dat heb ik goed geleerd, want ik moest laatst weer op hoge hakken – iets wat ik sinds mijn negentiende niet meer had gedaan – en ik dacht dat ik direct op mijn achterste zou liggen, maar dat was helemaal niet zo; ik stapte erop rond alsof ik nooit anders deed.

Het kwam voor mij nogal onverwacht dat ik iets te zoeken had in de modellenwereld. Het was echter wel zo dat ik direct bereid was mee te doen en het te laten gebeuren. Deze ervaring was een heel spannende en overtuigende stap voorwaarts voor mij. Kolla zegt met zo veel woorden dat ik een veelgevraagd model had kunnen worden, maar voor haar was het de voornaamste taak om mij te motiveren en mij van de ergste verlegenheid af te helpen.